

Инвестициите на ЕС в образование и повишаване на пригодността на младите хора за заетост се изплащат

Публикуван на: 25-06-2013

Източник: [Портал Европа](#)

Днес Европейската комисия приветства представянето на „Поглед върху образованието ? 2013“ – годишен доклад на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), в който се анализират образователните системи на 34 членуващи в организацията страни, включително 21 държави от ЕС, както и Аржентина, Бразилия, Китай, Индия, Индонезия, Русия, Саудитска Арабия и Република Южна Африка. В доклада се посочват предизвикателствата пред образователните системи в Европа, с които ЕС и страните членки трябва да се справят с общи усилия, и се потвърждава значението на политиките, насочени към модернизиране на образователните системи и повишаване на възможностите за младите хора да учат и да се обучават в чужбина, съобщават от ЕК.

„Този доклад е важен източник на информация и факти за създателите на политики, помагач да задълбочим нашето разбиране на предизвикателствата, пред които сме изправени. Инвестициите в образованието винаги се изплащат в дългосрочен план и страните членки не могат да си позволят да забравят това, когато става дума за разпределяне на публичните бюджети. Както потвърждава докладът, намаляването на разходите за образование като цяло и на заплатите на учителите в частност може да възпрепятства постигането на нашата цел да осигурим ефективни и висококачествени образователни системи“, заяви европейският комисар по въпросите на образованието, културата, многоезичието и младежта Андрула Василиу.

„Това, от което се нуждаем в момента, е да гарантираме, че нашите млади хора са мотивирани и притежават нужните в XXI век умения, както и предприемачески дух, за да върнем Европа обратно на пътя към растеж. Трябва да сме готови да извършваме реформи, за да бъдат нашите образователни системи равностойни на най-добрите в света, а това означава, че трябва да инвестираме. Както става ясно от този доклад обаче, някои страни членки се справят по-добре от други с поддържането на равнищата на разходите за образование.

Инвестициите в качествено образование и обучение, особено като се има предвид високата младежка безработица в момента, са в центъра на политическия дневен ред на ЕС. Една от основните теми на следващото заседание на Европейския съвет на 27-28 юни ще бъдат мерките за повишаване на младежката заетост. Като част от приноса си към срещата Комисията стартира нова инициатива „Да обединим усилията си в подкрепа на младите хора в Европа“. В нея са набелязани действия, които са предприети или ще бъдат предприети от ЕС, за да се помогне на страните членки да модернизират и подобрят своите образователни системи – подход, който е в съответствие със заключенията в „Поглед върху образованието – 2013“. Андреас Шлайхер, заместник-директор за образованието и уменията в ОИСР, представя днес в Брюксел „Поглед върху образованието – 2013“. Хавиер Пратс Моне,

Инвестициите на ЕС в образование и повишаване на пригодността на младите хора за заетост се изплащат

заместник-генерален директор на ГД „Образование и култура“, ще коментира заключенията в доклада, отнасящи се до ЕС.

Какво се казва за Европа в „Поглед върху образованието – 2013“:

Този доклад се изготвя ежегодно от ОИСР въз основа на данни от Евростат – статистическата служба на Европейския съюз, и от Организацията за образование, наука и култура на ООН (ЮНЕСКО). В доклада са представени данни за образованието от 34 страни от ОИСР, включително 21 държави от ЕС. Шест страни от ЕС не членуват в ОИСР (България, Кипър, Латвия, Литва, Малта и Румъния) и поради това не са включени в доклада.

Комисията приветства доклада в контекста на засилването на сътрудничеството между отдела за образование в ОИСР и ГД „Образование и култура“ на ЕК по отношение на анализа на образователните системи. Докладът потвърждава направения от Комисията анализ на тенденциите в европейските образователни системи, като в същото време отразява изключително разнообразните ситуации в отделните страни от ЕС.

В повечето страни от ЕС се наблюдава тенденция на спад на разходите за образование на учащ, въпреки че те все още са малко по-високи от средните за ОИСР. През 2010 г. разходите на учащ във всички равнища на образование в ЕС-21 са били 7200 евро спрямо 6900 евро в ОИСР като цяло. Това е основание за тревога, още повече, че данните на ЕС за държавните разходи за образование като процент от БВП показват, че в пет държави от Съюза (България, Гърция, Италия, Румъния и Словакия) от 2008-2009 г. се наблюдават едновременно ниско равнище на инвестициите като абсолютна стойност и тенденция на намаляване на разходите.

През 2011 г. средно 15% от младите хора на възраст между 15 и 29 години са били неработещи, неучещи и необучаващи се (NEET) – този резултат е съвсем малко по-нисък от средното за ОИСР равнище – 16%. В Гърция, Ирландия, Италия и Испания обаче повече от 20 % от младите хора са били в такова положение. Нови данни на ЕС показват, че през 2012 г. положението в трите южноевропейски страни се е влошило. Специалните програми за образование и обучение, включващи висококачествени стажове или чиракуване в рамките на инициативата на ЕС за гаранция за младежта ще играят важна роля, за да се избегне едно „изгубено поколение“.

Делът на обхванатите от програми за професионално образование учащи в горната степен на средното образование в страните от ЕС е висок, като надхвърля значително средното за страните от ОИСР равнище. Положението обаче е много различно в отделните страни от ЕС: през 2011 г. делът на тези ученици е бил над 70 % в Австрия, Белгия, Чешката република, Финландия и Словакия. Същевременно в Естония, Ирландия, Гърция, Унгария, Португалия и Обединеното кралство обхванатите от такива програми учащи са били не повече от 40 %. Такъв е случаят и при страните извън ЕС с изключение на Австралия. Европейската комисия призовава страните членки да извличат максимална полза от практическото обучение, за да улеснят прехода на младите хора от училище към работа. На 2 юли комисарите Андрула Василиу и Ласло Андор ще дадат старт на Европейския алианс за професионална подготовка, чиято цел е да се повиши качеството, предлагането и имиджа на чиракуването и професионалното образование в ЕС.

Средно учителите в страните от ЕС получават между 77 % и 89 % от заплатата на работещи на пълно работно време хора със сравнимо с тяхното образование. Техните заплати са спаднали с около 4 % в реална стойност в периода 2009-2011 г. Ако тази тенденция се запази, това може да

Инвестициите на ЕС в образование и повишаване на пригодността на младите хора за заетост се изплащат

постави под въпрос наемането на работа на нови поколения мотивирани учители, за да бъдат заместени остаряващите, които ще се пенсионират в близко бъдеще.

Съотношението между половете във висшето образование в страните от ЕС се подобрява, но не еднакво навсякъде. Както показва докладът, от известно време в Европа повече жени придобиват бакалавърска/магистърска степен, отколкото мъже, като дялът на жените нараства (60 % от всички завършили висше образование в 21 страни от ЕС през 2011 г. спрямо 55 % през 2000 г.). В областта на математиката, науките и технологиите обаче техният дял е нараснал слабо – от 40 на 42 % (с изключение на Чешката република, Германия и Словакия, където той се е повишил с повече от 10 процентни пункта), а дялът на жените, завършили инженерни науки, е бил 28 % (повишение спрямо 23 %). Възможностите за заетост остават много по-добри за мъже и жени, завършили висше образование, в сравнение с всички други равнища на образование. Разликата в равнищата на заетост между завършилите висше образование мъже и жени на възраст от 25 до 64 години обаче е достигнала 7 процентни пункта средно за ЕС-21 и 9 процентни пункта за целия ОИСР.